

## גמרא

שנינו במשנה, בחלק הראשון: כל הפסולין ששחטו, שחיטתן כשירה.

ומדייקת הגמרא: ממה שנאמר "שחטו" ולא נאמר "כל הפסולים שוחטין", משמע כי רק **דיעבד, אין**. אבל **לכתחילה, לא** ישחטו הפסולים.

ורמינהו סתירה לכך ממה ששנינו במסכת יומא [כז א], ובתורת כהנים:

דתניא, כיון שאמרה תורה בעבודת השחיטה **"ושחט את בן הבקר"**, ולא אמרה "ושחט הכהן", משמע שעבודת **שחיטה בזר, כשרה**. ומכאן גם למדנו **שהשחיטה כשרה בזרים, ובנשים, ובעבדים, ובטמאים**. ולא רק בקדשים קלים, אלא **אפילו בקדשי קדשים**.

שם תאמר, **או אינו כשר לשחוט אלא בכהנים?**

תשובתך, **אמרת: וכי מאין באתה לומר שצריכה השחיטה להיות דוקא בכהן? והרי לא הוזכר בשחיטה "כהן", ולכן אפילו זר כשר בה!**

שם תאמר עוד, שיש לדון: **מכלל שנאמר "ואתה ובניך אתך תשמרו את כהונתכם לכל דבר המזבח"**, והיינו ש"כל דבר המזבח" מחייב כהונה, היה מקום לומר, **יכול, אף בשחיטה צריך דווקא כהן?**

תשובתך, **תלמוד לומר "ושחט את בן הבקר לפני ה', והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם אליו"**. ממה שנאמר "כהן" בקבלה ולא בשחיטה, למדנו כי רק **מקבלה ואילך** היא מצוות כהונה, ולא קודם לכן. ובכך לימד הכתוב **על השחיטה שכשרה בכל אדם**. עד כאן לשון הברייתא.

ומשמע מהברייתא הזאת שלימד הכתוב שהשחיטה כשרה לכתחילה<sup>8</sup> בכל אדם, ואפילו בזר. ואילו מלשון משנתנו דייקנו שהפסולים, ובכללם הזר, כשרים רק בדיעבד!?

ומתרצינן: גם התנא של המשנה סובר, כי **הוא הדין דאפילו לכתחילה נמי רשאי הזר לשחוט**. אלא, **ומשום דקא בעי התנא למיתנא, לשנות במשנה גם כן את דין הטמאים**, ששחיטתם כשרה, **דלכתחילה דינם הוא שלא ישחטו משום גזירה שםא יגעו בכשר הקרבן ויטמאוהו**. לכן **תנא** לשון "ששחטו", בלשון דיעבד.

רק במשנה, שנאמר בה לשון "שחטו" שהוא דיעבד, יש הכרח לפרש את הלשון כשרה שאף הוא בדיעבד. אבל בברייתא, שלא נאמר בה לשון "שחטו", הרי בסתם יש לפרש את לשון "כשרה" שהוא לכתחילה. עוד תירץ, שעיקר קושיית הגמרא היא, מאחר ולמדנו מן הפסוק שהשחיטה כשרה בטמאים, מנין לרבנן לפוסלה לכתחילה.

זיקת כשר באופנים אלו נתבארה לעיל במשנה [כז א], ובגמרא שם.

8. הקשה השפת אמת, הרי גם במשנה נאמר לשון "שהשחיטה כשרה", על אף שזהו רק בדיעבד, כפי שדייקה הגמרא מלשון "שחטו". ואם כן, מנין לה לגמרא שלשון "שהשחיטה כשרה" האמור בברייתא הוא לכתחילה? ותירץ,